LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

Lansarea Raportului de monitorizare a activit??ii Consiliului Superior al Magistraturii

Cibotaru Mihaela · Monday, April 29th, 2013

În anul 2012, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a monitorizat activitatea Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova (CSM) ?i a examinat practicile CSM din anii 2010-2012. În urma monitoriz?rii, a fost scris Raportul „*Transparen?a ?i eficien?a Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova: 2010-2012*”, care a fost lansat ast?zi.

CRJM a constatat c? transparen?a CSM s-a îmbun?t??it, îns? mai multe acte ale CSM nu au fost publicate, de?i legea cere publicarea acestora. Eficien?a CSM ar putea fi îmbun?t??it? sim?itor prin perfec?ionarea practicilor interne ale CSM ?i prin implementarea adecvat? a modific?rilor legislative cu privire la sistemul judec?toresc adoptate în vara anului 2012. În pofida modific?rilor legislative recente, alte modific?ri legislative sunt necesare pentru a fortifica rolul CSM de organ de autoadministrare judec?toreasc?.

În actualul CSM, doar 6 din 12 membri sunt judec?tori. Modific?rile legislative din anul 2012 vor crea un CSM în care 7 membri vor fi judec?tori. Prezen?a Ministrului Justi?iei în cadrul CSM ar putea fi folosit? pentru transmiterea dolean?elor CSM c?tre subiec?ii cu drept de ini?iativ? legislativ?. Pe de alt? parte, prezen?a Procurorului General poate fi justificat? cu greu, cel pu?in atât timp cât avocatura nu este reprezentat?. Mai mult, procedurile disciplinare împotriva judec?torilor intentate de Procurorul General vizau cauze în care judec?torii au pronun?at hot?râri inconvenabile procuraturii.

Legea acord? numeroase competen?e CSM. Totu?i aceasta nu prevede c? CSM trebuie s? asigure calitatea ?i eficien?a sistemului judec?toresc. Pe de alt? parte, unele competen?e acordate prin legea actual? sunt atât de tehnice încât ar putea fi exercitate ?i institu?iile afiliate CSM. Totu?i legea nu define?te suficient de clar statutul entit??ilor afiliate CSM ?i divizarea responsabilit??ilor între acestea, iar Inspec?ia Judiciar? nu se bucur? de independen?? func?ional?. În acela?i timp, personalul CSM este redus. CSM ar trebui s? ia o decizie strategic? dac? ar vrea s? continue activitatea de micro-management sau se concentreaz? pe administrarea la nivel macro a sistemului judec?toresc, delegând mai multe competen?e entit??ilor afiliate. În acela?i timp, CSM nu trebuie s? ac?ioneze ca un „sindicat” al judec?torilor.

Prin modific?rile legislative din anul 2012, a fost clarificat? procedura de selectare ?i promovare a judec?torilor. Institutul Na?ional al Justi?iei (INJ) a fost gândit ca principala surs? de profesioni?ti pentru sistemul judec?toresc. Pân? la modific?rile legislative din anul 2012, 80% din judec?tori urmau a fi selecta?i din rândul absolven?ilor INJ, iar 20% din rândul practicienilor cu experien??.

Se pare c? acest coraport nu a fost respectat niciodat? de CSM. Pe de lat? parte, num?rul audien?ilor INJ este mult mai mic decât num?rul func?iilor vacante de judec?tor sau care vor deveni vacante în scurt timp. CSM ar trebui s? prognozeze num?rului de judec?tori noi de care va acea nevoie în anii urm?tori sistemul judec?toresc ?i s? creasc? num?rului audien?ilor INJ.

Începând cu anul 2010, activitatea Colegiului Disciplinar al CSM s-a îmbun?t??it. Hot?rârile acestuia sunt publicate ?i sunt motivate mult mai bine decât anterior. Caren?e legislative în ceea ce prive?te procedurile disciplinare ale judec?torilor, ar putea fi înl?turate prin proiectul de Lege cu privire la r?spunderea disciplinar? a judec?torului elaborat de Ministerul Justi?iei. Pe de alt? parte, în câteva cauze examinate în 2012, CSM nu a pornit proceduri disciplinare dar a aten?ionat judec?torii asupra respect?rii legisla?iei, iar în alte câteva cauze procedurile disciplinare au fost sistate de c?tre CSM din cauza c? judec?torul a depus cerere de demisie. Astfel de practici au permis unora s? conchid? c? CSM nu a ac?ionat suficient de ferm pentru a îmbun?t??i disciplina în rândul judec?torilor ?i c? încurajeaz? p?r?sirea onorabil? a sistemului de c?tre judec?tori în detrimentul procedurilor disciplinare.

Înregistrarea audio a ?edin?elor de judecat? ?i distribuirea aleatorie a ?edin?elor de judecat? sunt obligatorii. Totu?i, în anul 2012, mai pu?in de 15% din instan?ele judec?tore?ti din ?ar? înregistrau audio toate ?edin?ele de judecat?. De?i din 2010 încoace CSM a constatat situa?ii evidente care sugerau c? distribuirea dosarelor în instan?? nu avea loc aleatoriu, în opinia autorilor raportului de monitorizare, CSM nu a reac?ionat suficient de ferm.

?edin?ele CSM sunt publice iar ordinea de zi a ?edin?elor ?i majoritatea hot?rârilor sunt publicate pe pagina sa web. Cu toate acestea, transparen?a înc? nu a devenit o regul? pentru toate domeniile de activitate ale CSM, ale colegiilor ?i Inspec?iei Judiciare. Modalitatea de organizare a ?edin?elor CSM, în cadrul c?rora discutarea chestiunilor din ordinea de zi au loc, în mare parte, în cadrul „deliber?rilor". Deliberarea ar trebui exclus? ?i stabilite ?edin?e publice ca regul?, cu excep?ia unor categorii de chestiuni care necesit? a fi examinate în ?edin?? închis?.

Raportul „*Transparen?a ?i eficien?a Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova: 2010-2012*" con?ine peste 40 de recomand?ri. Acesta a fost elaborat cu sus?inerea financiar? a Programului de Drept al Funda?iei Soros-Moldova în cadrul Proiectului „*Contribu?ia la sporirea transparen?ei ?i eficien?ei activit??ii CSM din RM*".

Raportul este disponibil aici.

Raportul în limba englez? este disponibil aici.

This entry was posted on Monday, April 29th, 2013 at 12:30 pm and is filed under News
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.